

# Leninské principy obraný socialistické vlasti

Klasikové marxismu-leninismu odhalili zákonitosti vybudování komunistickej spoločnosti, ke kterým se řadí i zákonitosti její spolehlivé obrany.

V. I. Lenin konkrétně rozpracoval teorii obrany socialistické vlasti a zároveň přímo řídil její realizaci v období občanské a intervenční války.

Tato teorie byla už dvakrát prověřena v těch nejtvrdších střetnutích. Pod Leninovým vedením v období občanské války a mezinárodní intervence a později v období Velké vlastenecké války Sovětského svazu. Proto dnes můžeme spolehlivě tuto teorii považovat za ideově teoretický základ vojenské politiky komunistických stran socialistických zemí.

K. Marx a B. Engels při zkoumání zákonů společenského rozvoje zformulovali i základy učení o obraně proletářského státu.

Např. B. Engels v projevu v Elberfelde v únoru 1845 vysvětluje pojem skutečné vlasti, který je východiskem teorie o obraně socialistické vlasti. Logicky spojuje úvahy o budoucí komunistické společnosti a o možnosti jejího ozbrojeného přepadení antikomunistickými státy. Předvídal, že takovéto přepadení musí zkrachovat, protože členové komunistické společnosti budou bránit skutečnou vlast. Vyvozoval, že pracující zatím nemají svou vlast a proto jim není možné vzít to, co nemají. Vysvětlil protikladnost mezi vlastí a národností a vyvrátil buržoazní pojetí vlasti. Objasnil, že proletariát a jeho strana se nezřekají vlasti a národnosti, ale že je chtějí revolučně přetvořit. Až proletariát bude mít svou vlast, potom bude aktuální otázka její obrany.

K. Marx a B. Engels odhalili zákon závislosti vojenské síly státu na materiálních faktorech a na stupni rozvoje výrobních sil a výrobních vztahů. Při řešení problémů vybojování diktatury proletariátu s použitím vojenských prostředků zkoumali i zákonitosti ozbrojeného boje, války jako společenského jevu, forem vojenských organizací i teoretické a praktické stránky vojenství. Tyto otázky objasnil B. Engels v pracích „Principy komunismu“ (1847) a „Možnosti a perspektivy války svaté aliance proti Francii“ (1852). Na zkušenostech Pařížské komuny rozvinuli zásady o nevyhnutelnosti diktatury proletariátu a zákonitosti její ozbrojené obrany, o nevyhnutelnosti zlomení protinárodní vojenské mašinerie vykořisťovatelů a o povinnosti strany proletariátu zabezpečit ozbrojenou obranu socialistické revoluce.

V. I. Lenin rozvinul marxistické teoretické a metodologické principy obrany socialistické vlasti v nových historických podmínkách epochy imperialismu. Spolu s rozpracováním učení o imperialismu a nové teorie socialistické revoluce, spolu se zobecněním zkušeností bolševické strany z Velké říjnové socialistické revoluce a organizace její obrany dal učení o obraně socialistické vlasti zcela konkrétní náplň. V. I. Lenin formuloval zásadu, že „Každá revoluce jen tehdy za něco stojí, dokáže-li se sama ubránit“. Ale zároveň dodává, že „žádná revoluce se hned naučí bránit se“.

V. I. Lenin odhalil zákonitosti obrany proletářské revoluce, která zvítězila v jedné zemi. Odhalil agresivní podstatu imperialismu a jeho tendenci k sjednocení v boji proti proletářské a rolnické moci.

**Leninovo učení o obraně socialistické vlasti organicky zahrnuje vědecké závěry:** o možnostech, kterými disponuje mladý socialistický stát k obraně; o podmínkách a způsobech přeměny těchto možností ve skutečnost, a to v oblasti ekonomiky, politiky, kultury a vojenství; o systému diktatury proletariátu a o vedoucí úloze komunistické strany při výstavbě i obraně socialistické vlasti.

**V. I. Lenin zformuloval základní zákony, které určují nevyhnutelnost obrany socialistické vlasti,** mezi které patří: zákon použití násilí v třídním boji, zákon nerovnoměrného ekonomického a politického vývoje kapitalismu v epoše imperialismu, zákon existence imperialismu ve formě militarismu, agrese a válek a zákon růstu odporu ze strany imperialismu vůči rozvoji světového revolučního procesu.

**Zároveň V. I. Lenin zformuloval i zákony, na kterých je obrana socialistické vlasti závislá.** Jsou to zákony růstu vedoucí úlohy strany, úlohy státu a lidových mas při obraně socialistické vlasti; zá-

vislosti obrany socialistické vlasti na stupni její zralosti uvnitř státu i v mezinárodních vazbách a na úrovni rozvoje světového revolučního procesu jako celku a závislosti obrany socialistické vlasti na stupni rozvoje materiálních prostředků ozbrojeného boje a způsobech jeho vedení.

Na základě těchto zákonů V. I. Lenin rozpracoval praktická doporučení, která se stala základem při řešení úkolů obrany mladé Sovětské republiky. V nich zdůrazňoval ostrážitost vůči třídním nepřítelům, trvalou péči strany o zvyšování obranyschopnosti země a bojové pohotovosti Rudé armády, zodpovědný vztah každého občana k těmto úkolům, důsledně požadoval učít se vojenskému umění a umění obrany socialistické vlasti.

Tyto zákonitosti a doporučení si zachovaly trvalou platnost a budou platit pokud bude existovat imperialismus, neboť jeho agresivní podstata se nezmění. I dnes jsou základem vojenské politiky komunistických stran socialistických zemí.

### **Leninské principy obrany socialistické vlasti**

V. I. Lenin při rozpracování těchto principů vycházel z rozboru prvků, které tvoří vojenskou sílu státu, a z rozboru prvků, které tvoří mohutnost ozbrojených sil. Vyvodil závěry, že vojenská síla státu je závislá na množství a připravenosti ozbrojených sil, na stavu ekonomiky státu a charakteru společenského zřízení a na morálním duchu lidu a jeho vztahu k válce.

**Podle V. I. Lenina mohutnost ozbrojených sil tvoří tyto základní prvky:**

1. Množství a kvalita zbraní a bojové techniky.

2. Morální duch a bojové mistrovství příslušníků ozbrojených sil.

3. Úroveň vojenských znalostí, praktické zkušenosti a organizační schopnosti velitelských kádřů.

4. Charakter společenského zřízení země, úroveň její ekonomiky, ideologie, vědeckého potenciálu a dalších sociálních faktorů.

**K leninským principům obrany socialistické vlasti především patří:** nevyhnutelnost vytvoření kádrové armády socialistického státu vybudované na třídním principu; jednota armády a lidu; přímé řízení otázek obrany socialistické vlasti stranou a za její bezprostřední kontroly; jednota politického a vojenského vedení; cítění domá ideová a politická výchova lidu a příslušníků ozbrojených sil na zásadách

marxismu; internacionální charakter úkolů obrany socialistické vlasti a centralismu.

Těmto otázkám věnoval V. I. Lenin pozornost při přípravě strany a lidu na revoluci. Ve svém článku „Vojenský program proletářské revoluce“ rozvíjí tyto myšlenky. Z nich vycházela strana bolševiků při rozpracování koncepce výstavby Rudé armády, jako zcela nového, předtím historii nezaznamenaného úkolu.

K. Marx a B. Engels předpokládali, že v procesu socialistické revoluce bude buržoazní armáda nahrazena všeobecným ozbrojením lidu — socialistickou milicí. Vycházeli přitom z možnosti vítězství socialistické revoluce ve většině vyspělých kapitalistických zemích.

V. I. Lenin vycházel z nové teorie socialistické revoluce a ze zkušeností Velké říjnové socialistické revoluce, vytyčil nový program vojenské organizace vítězného proletariátu v epoše imperialismu. Z těchto myšlenek vychází rezoluce VIII. sjezdu VKS(b): „Jakmile se třídní boj mění v otevřenou občanskou válku, ztrácí heslo »lidové milice« svůj smysl. Nastupuje heslo nutnosti pravidelné silné armády. Tak jako každá vládnoucí třída i proletariát potřebuje armádu jako vlastní zkon-solidovanou moc.“

Podívejme se hlouběji na některé **koncepce řešení obrany socialistické vlasti a výstavby Rudé armády.**

Prvním krokem v realizaci těchto koncepcí bylo vytváření rudých gard; současně bylo započato s vojenskou přípravou obyvatelstva, která byla velmi nutná pro doplňování Rudé armády (tyto myšlenky V. I. Lenin objasnil ve výzvě „Vojenské znalosti lidu“). Dále to byla výstavba orgánů sovětského hlavního velení za vedoucí úlohy strany při jejich vytváření; byly současně vypracovány základní metody vojenského velení; při výstavbě nové revoluční armády bylo nutné využít teoretické a praktické poznatky buržoazní vojenské vědy a odborníků staré armády. Postupně se tak mohla uskutečňovat přeměna svazků a útvarů revoluční armády v pravidelnou Rudou armádu.

Při realizaci všech těchto opatření strana a osobně V. I. Lenin přímo řídili otázky obrany socialistické vlasti a výstavby Rudé armády.

### Jednotlivé koncepte

Rudé gardy tvořily základ ozbrojených sil Velké říjnové socialistické revoluce v roce 1917. K nim se přidávali revoluční vojáci a námořníci. Jako první vznikly oddíly Rudých gard v Petrohradu, Moskvě, v centrální průmyslové oblasti, na Ukrajině, v Donbasu, na Urale, v Saratovu, Čaricinu, Minsku a v dalších městech. Před Velkou říjnovou socialistickou revolucí bylo v Rudých gardách asi 200 000 osob. Tyto spolu s revolučním vojskem a námořnictvem tvořily údernou sílu revoluce. Rudé gardy se organizovaly na výrobním principu a z dobrovolníků. Organizace se dělily na desítky, čety (4 desítky, roty (2 čety), prapory (3–4 roty), oddíly (kromě pěších rot ještě kulometná, dělostřelecká, minovací, bombová, spojovací, zásobovací, zdravotnická a technická rota).

V Petrohradě a Moskvě navíc vznikly pochodové oddíly (asi 1500 osob) pro manévr na rozhodující směry.

Po Velké říjnové revoluci měla Rudá garda do 253 000 osob. Od prosince 1917 z rozhodnutí Ústředního výboru strany se začaly zakládat Rudé gardy i na vesnicích a v lednu 1918 i v armádě na frontě. Tím se do Rudé gardy dostali vojáci různých národností (Bulhaři, Maďaři, Číňani, Korejci, Němci, Poláci, Rumuni, Finové, Češi a Slováci, Srbové a Chorvati a další). Byly vytvořeny centrální štáby Rudé gardy ve větších střediscích (Vladivostok, Charkov, Donbas, Minsk, Chabarovsk, Taškent). Rudé gardy po vítězství Velké říjnové socialistické revoluce bojovaly především proti vnitřní kontrarevoluci, chránily objekty zvláštní důležitosti a zabezpečovaly

fungování sovětské moci. Po vytvoření kádrové pravidelné Rudé armády se Rudé gardy začlenily do jejích řad. Lenin v práci „Nejbližší úkoly sovětské moci“ vysoce ocenil zásluhy Rudých gard.

### Problémy vojenské přípravy obyvatelstva

Po vítězství Velké říjnové socialistické revoluce stála před Leninem a stranou úloha ozbrojené obrany mladé Sovětské republiky proti mezinárodnímu imperialismu i proti vnitřní reakci. Proto v popředí a naléhavě stála otázka masové vojenské přípravy obyvatelstva, tj. všeobecné výzbrojení lidu. Odpor kontrarevolučních sil a pikle imperialistů vyžadovaly tento problém řešit z přísné třídní pozice, při maximální bdělosti a ostrážnosti.

V dekretu Ústředního výboru strany z 22. dubna 1918 se mluví o tom, že na přechodnou dobu budou vojenskou přípravou obyvatelstva procházet jen pracující a nikoli vykořisťovatelé, a to od 18 do 40 let fyzického věku. Přitom je třeba, aby se Tito zároveň zúčastňovali práce v továrnách a jinde.

První vojenské kursy obyvatelstva byly organizovány v únoru a březnu 1918 a z nich nastupovali absolventi přímo do boje proti německým interventům u Petrohradu.

Pro tyto vojenské kursy byl zaveden název „Vseobuč“. Měl 96 hodin a výcvik probíhal od jednotlivce po divizi.

V roce 1918 se jen v Moskvě vycvičilo ve „Vseobuč“ 70 000 osob a 25. května 1919 se tam konala první vojenská přehlídka.

Jaký byl přínos vojenských kursů „Vseobuč“ pro výstavbu Rudé armády, je patrné z této skutečnosti. Od 29. května 1918 se začala kompletovat Rudá armáda a s pomocí vojenských kursů „Vseobuč“ se do konce roku 1918 rozrostla na 1 milión, do konce roku 1919 na 3 milióny a do konce roku 1919 na 5,5 miliónu osob.

Těchto zkušeností leninského vedení využila Komunistická strana Sovětského svazu i po útoku fašistů proti SSSR v roce 1941. Po vypuknutí války se v různých klubech a organizacích cvičilo 7 miliónů lidí. Vojenská příprava obyvatelstva byla povinná pro všechny od 16 do 50 let fyzického věku. K 30. 9. 1941 byl znova zorganizován „Vseobuč“ a od 1. 10. 1941 se v něm připravovalo 2,5 miliónu osob. Program byl rozpracován na 110 hodin a výcvik probíhal od jednotlivce po praporek.

Komunisté a komsomolci byli všude příkladem a oporou. Za celou válku připravil „Vseobuč“ 9 862 000 osob.

Vojenské kursy „Vseobuč“ jsou pro nás zdrojem poznatků pro přípravu obyvatelstva k obraně, pro práci Svazarmu i dalších institucí. Tyto skutečnosti potvrzují leninskou poučku, že upevňování obranyschopnosti země a bojové síly armády je věcí všeho lidu a každého občana socialistického státu.

### **Výstavba orgánů sovětského hlavního velení**

V. I. Lenin rozpracoval zásady struktury a činnosti centrálních vojenských administrativních orgánů a hlavního velení jako součásti státního aparátu. Ty se plně uplatnily jak v občanské a intervenční válce, tak i po jejich rozpracování KSSS v letech Velké vlastenecké války. V jejich rozvíjení pokračujeme i v našich podmínkách. V nich je důsledně prosazován princip centralismu. V. I. Lenin vytvořil centrum strategického velení přímo podřízeného Ústřednímu výboru komunistické strany a Radě lidových komisařů. Vytvořil výkonný aparát Hlavního velení, ve kterém byla přesně rozdělena odpovědnost výkonných orgánů. V tomto směru musel V. I. Lenin svést ostrý boj s levými oportunisty, kteří proti prosazovanému centralismu zaváděli do řízení partyzánštinu. Podívejme se na konkrétní řešení těchto úkolů.

První orgán Hlavního velení tvořili tito soudruzi:

— Antonov-Ovsenko V. A. — vedl ministerstvo války;

— Krilenko U. V. — řídil polní armádu a

— Dybenko P. E. — řídil námořnictvo.

Později byl vytvořen výbor vojenské a námořní činnosti o 9 osobách, kde každý odpovídal za určitý úsek. S prací tohoto výboru V. I. Lenin nebyl spokojen, a proto 4. března 1918 (v době útoků Němců na Petrohrad) vytvořil s doplněním starých specialistů **Vyšší vojenský výbor**, v jehož čele byl bývalý generál Bonč-Brujevič M. D. Tento výbor za března a duben **rozpracoval celou vojenskou strukturu republiky**. Tyto návrhy V. I. Lenin přijal. Znamenaly zavedení organizovanosti do velení. Tento krok V. I. Lenina znamenal rozhodující přelom k důslednému prosazování principu centralismu ve vojenské výstavbě.

V září 1918 byl vytvořen **Revoluční vojenský výbor republiky** a tím se ukončila centralizace vojenského vedení ve všech oblastech. Život však vyžadoval centralizaci nejen ve vojenské oblasti, ale ve všech sférách národního hospodářství. Proto na návrh V. I. Lenina po dobu vál-

ky usnesením Ústředního výboru strany z 30. 11. 1918 byl vytvořen **Výbor dělnické a rolnické obrany**. Do čela tohoto výboru byl zvolen V. I. Lenin. Celá země se přeměnila ve vojenský tábor. V květnu 1919 vojenská centralizace zaznamenala další krok tím, že pod jedno velení přešly ozbrojené síly všech republik — Ruské, Ukrajinské, Běloruské, Litevské, Lotyšské a Estonské, tj. pod Revoluční vojenský výbor republiky.

### **Vypracování základní metody vojenského umění**

V období rozbíjení starého vojenského aparátu bylo nutné vytvářet kolektivní orgány velení a demokratizovat armádu. To bylo v prvním období formování Rudé armády nevyhnutelné.

Po útoku intervenťů proti mladé Sovětské republice vyžadovala praxe tento systém rychle přehodnotit.

Proto byl vytvořen vyšší stupeň kolektivnosti velení v podobě **vojenských rad armád a frontů**. V těchto radách operativní rozhodnutí přijímal vojenský velitel-specialista a ostatní členové Vojenské rady, představitelé Komunistické strany, zabezpečovali politickou správnost daného rozhodnutí. Na nižších stupních velení měl nedílnou velitelskou pravomoc jen ten velitel, který byl členem strany. Jestliže velitel nebyl členem strany, měl určeného politického komisaře. Avšak i tento velitel nesl plnou odpovědnost za splnění bojového úkolu. Tento systém potom přerostl ke konci občanské války v nedílnou velitelskou pravomoc.

### **Využití poznatků buržoazní vojenské vědy a starých odborníků**

V. I. Lenin zdůrazňoval, že „není možné vybudovat komunismus bez využití nahromaděných znalostí v technice, kultuře, kterými disponuje buržoazie — bez starých specialistů. Mnozí ze starých specialistů se neztotožňují se Sovětskou mocí, ale bez nich vybudovat komunismus nedokážeme“.

V. I. Lenin vyžadoval, aby se pro staré odborníky vytvořilo soudružské ovzduší komunistické práce a aby se proletářští velitelé od nich učili i když budou počítat, že 9/10 z nich by bylo schopno zradit. Současně však vyžadoval okamžité odvolání z funkcí představitelů buržoazie a statkářů z vojenského aparátu. V této oblasti vznikalo mnoho problémů, protože bývalí partyzánské velitelé těmto starým specialistům nedůvěřovali a zejména potom, když mnozí z nich zradili.

15. 8. 1920 bylo do Rudé armády přijato 48 400 důstojníků, 10 300 vojenských úředníků, 14 000 lékařů a 26 800 zdravotníků, kteří předtím sloužili ve staré armádě. O těchto problémech hovoří V. I. Lenin v článku „Nejbližší úkoly Sovětské moci“. Tam vysoce ocenil přínos starých odborníků.

#### Stranické řízení vojenské výstavby

Základ vojenské výstavby byl položen na II. sjezdu Sovětů 8. 11. 1917.

8. 4. 1918 V. I. Lenin podepsal dekret o vytvoření 7 vojenských okruhů (v jednom z nich byl velitelem Frunze), 39 gubernských velitelství, 385 újezdních velitelství a 7000 okresních velitelství na venkově.

VIII. sjezd Komunistické strany v březnu 1919 zobecnil zkušenosti z vojenské výstavby, přijal opatření ke sjednocení vojenských sil všech republik pod jedno velení. Zavřel opozici Trockého v otázce poměru ke středním rolníkům, upevnil jednotu se středním rolnictvem a tím rozšířil bázi pro doplňování a výstavbu Rudé armády.

Usnesení Ústředního výboru z 25. 12. 1918 zakotvilo základní princip budování armády, tj. vedoucí úlohu komunistické strany. V. I. Lenin a komunistická strana vždy považovali ve vojenské výstavbě za prvořadou úlohu politickou výchovu mas. V duchu jmenovaného usnesení určil Ústřední výbor do každého centrálního orgánu politického komisaře. „Politbyro“ Ústředního výboru schvalovalo všechna kádrová a organizační opatření až do stupně armády v to. Strategické plány zpracovávané hlavním velením v prvních měsících války projednával výhradně Ústřední výbor. Ústřední výbor Komunistické strany s V. I. Leninem se stal skutečným vojenským štábem strany.

Tyto poznatky jsou uplatňovány i v naší době. Vedoucí úloha politiky nad strategií, jednotu politického a vojenského velení jsou základem systému práce hlavního velení členských států Varšavské smlouvy a každé socialistické země.

**Politické vedení** v současné době určuje spojence v případné válce, složení a charakter nepřátelské koalice, cíle války

a vymezení hranic jejího rozmachu, charakter účasti států na jejím vedení, stupeň možného podílu států při jejím vedení, zaměření zahraniční politiky, způsoby strategického vedení války a další.

**Vojenské velení** na tomto základě rozpracovává plány války, úkoly technického vybavení ozbrojených sil, úkoly materiálního zabezpečení ozbrojených sil, řídí a uskutečňuje jejich operační, bojovou a politickou přípravu.

☆

V krátkosti se zmíním o leninských zákonitostech výstavby socialistické armády, v kterých je v nejobecnější podobě shrnuta zkušenost Komunistické strany z této oblasti. Mají trvalou platnost a jsou pro nás východiskem při řešení otázek obrany socialistických vymožeností a při výstavbě socialistických armád. Jsou to tyto nejobecnější zákonitosti:

1. Socialistická armáda má kořeny v socialistickém zřízení a vyjadřuje socialistické společenské vztahy.

2. Budování socialistické armády musí probíhat v duchu celkové výstavby socialismu.

3. Vnitřní potlačování funkce socialistické armády ve spojitosti s likvidací vykořisťovatelských tříd postupně odumírá. [Např. SSSR z hlediska vnitřních podmínek už armádu nepotřebuje — viz program KSSS.] Odumírání vnitřní funkce však neznamena oslabování, ale naopak zesilování její role v budování komunismu a ve společenskopolitickém životě země.

4. Neustálé upevňování jednoty armády a lidu.

5. Upevňování bojové družby a spolupráce bratrských armád socialistických zemí na principech proletářského internacionalismu. V této souvislosti si připomeňme výrok V. I. Lenina: „Národy, které se daly socialistickou cestou vývoje, potřebují nevyhnutelně těsný vojenský a hospodářský svazek, nebo je kapitalisté zardousí jednoho po druhém.“

6. Upevňování a realizace vedoucí úlohy Komunistické strany jako nejdůležitější zákonitosti výstavby socialistické armády.

#### Odraz leninských principů a zákonitostí obrany socialistické vlasti a výstavby armády v současné politice KSSS a KSČ v duchu závěrů XXIV. sjezdu KSSS a XIV. sjezdu KSČ

Protože hrozba nové světové války není zažehnána, musíme i nadále upevňovat svou vojenskou sílu. Uskutečňování programu míru KSSS závisí na obranyschop-

nosti SSSR. To je dialektika mezinárodního politického kursu KSSS. Soudruh Brežněv v této souvislosti na XXIV. sjezdu říká:

„Mírumilovnost a připravenost dát potřebný odpor agresorovi jsou v naší politice nerozlučným celkem. Všechno, co lid vytvořil, musí být spolehlivě ubráněno. Upevňovat Sovětský stát znamená upevňovat i jeho ozbrojené síly a zvyšovat obranyschopnost naší vlasti. Dokud žijeme v neklidném světě, je tato úloha pro nás jednou z nejdůležitějších.“

Dokumenty sjezdu zdůrazňují, že Komunistická strana a Sovětská vláda se nepřetržitě starají, aby úspěch země v oblasti ekonomiky, vědy a techniky bylo využíváno k upevňování síly a bojovosti ozbrojených sil, k zabezpečení jejich pohotovosti tak, aby v kterýkoli moment dne i noci byly schopny odrazit agresí vedenou odkudkoli a v případě pokusu jaderného napadení našich zemí zasadit agresorovi zničující odvetný úder.

Taková je dialektika výstavby komunismu a organizace jeho ozbrojené obrany. Na jedné straně potřebujeme pro budování komunismu mír a na druhé straně spolehlivé zabezpečení tohoto budování.

Proto je vojenská výstavba organickou součástí celkové výstavby naší společnosti. Úspěchy v oblasti ekonomiky, vědy a kultury rozšiřují možnosti upevnění obranyschopnosti země.

K principu vedoucí úlohy Komunistické strany s. Brežněv říká: „Čím širší je rozmach naší tvořivé činnosti, čím složitější problémy musíme řešit, tím vyšší je role a odpovědnost Komunistické strany, která kráčí v čele mas.“

Vedoucí úloha Komunistické strany je základ základů sovětské vojenské výstavby. Ta se nejvýrazněji uplatňuje v rozpracování vojenské politiky Sovětského státu, přičemž vychází z mezinárodní situace, z poměru třídních sil ve světě, z vojskopolitických cílů a prostředků imperialismu, z charakteru a zvláštností soudobých válek. Všestranná analýza uvedených vnějších, ale i vnitřních faktorů podmiňuje hluboce vědecký charakter vojenské politiky, která je vyjádřena ve vojenské doktríně a tvoří prakticky politický a vojskotechnický základ doktríny.

Věrný odkaz leninské metodologie, XXIV. sjezd KSSS řeší rozvoj ozbrojených sil SSSR v dialektické jednotě všech jeho prvků a stupňů, a to z hlediska vojskoekonomického potenciálu, vojskovědeckého potenciálu, morálně politického potenciálu a čistě vojenského potenciálu. Přitom respektoval spojitost vojenské síly SSSR a vojenské síly ostatních socialistických zemí.

Sjezd určit konkrétní úkoly pro upevnění vojskoekonomického potenciálu,

jako základu vojenské síly země. V této souvislosti sjezd zdůraznil důležitost ekonomické integrace socialistických zemí, která umožňuje specializaci i kooperaci obranného průmyslu, koordinaci plánů rozvoje výbroje, vědeckého výzkumu i zkoušek zbraní a bojové techniky. Zvláštní význam přitom sehrává plnění plánu komplexního programu rozvoje země Rady vzájemné hospodářské pomoci.

XXIV. sjezd zdůraznil, že podstatným článkem vojenské síly se stal vojskovědecký potenciál. Soudruh Kosygin v této souvislosti na XXIV. sjezdu říká, že současná mezinárodní situace a zájmy bezpečnosti země nás přinutily na základě nejnovějších výsledků vědy a techniky rozpracovat a vyrábět mnohé zcela nové druhy moderní výbroje a zvýšit bojové a technické kvality všech současných zbraní. V současné době nedostatek raketových jaderných prostředků a dalších moderních zbraní není možné kompenzovat množstvím vojsk a jejich vysokým morálně politickým duchem. Úspěch ve válce bude záviset na souhrnu úrovně technického vybavení vojsk a stavu jejich morálních a bojových vlastností. Přitom zabezpečit jednotu vojáka a zbraně je dnes možné jen v kádrové armádě.

Leninský princip neustálého upevňování a zvyšování bojové pohotovosti ozbrojených sil v současné mezinárodní situaci, v období vědeckotechnického rozvoje je ve vojenské výstavbě nejdůležitější. Bojovou pohotovost je dnes třeba chápat jako dialektickou jednotu technické vybavenosti vojsk, bojové vycvičenosti, morálně politické a psychické pevnosti, organizovanosti, disciplinovanosti a umění velitelů a štábů. Při upevňování vyjmenovaných prvků bojové pohotovosti vystupuje do popředí ideologická práce zabezpečující ideové přesvědčení a politické uvědomění, které tvoří základ vysokého morálního ducha vojsk a zvyšování aktivity při získávání hlubokých profesionálních znalostí.

Sjezd zdůraznil internacionální charakter upevnění vojenské organizace Varšavské smlouvy, význam rozvoje bojové družby a bratrství mezi příslušníky armád Varšavské smlouvy. Zdůraznil, že Sovětská armáda i do budoucna je připravena plnit své internacionální úkoly a poskytovat pomoc všem, kteří bojují proti imperialismu, za svobodu a za socialismus.

Naše Komunistická strana Československa se ve své praktické činnosti vždy plně opírala o bohaté zkušenosti leninské KSSS. I náš XIV. sjezd KSČ ve své

vojenské politice plně vychází z leninských principů výstavby armády a naše KSČ se plně přihlásila k rozpracovaným závěrům XXIV. sjezdu KSSS ve vojenské oblasti. XIV. sjezd KSČ formuluje vojenskou politiku KSČ na leninských principech. Navazuje na pozitivní internacionální tradice naší vlasti v otázkách její obrany. Zdůrazňuje, že zajištění spolehlivé obrany ČSSR a jejích socialistických vymožeností je možné jedině v rámci armád členských států Varšavské smlouvy v plném souladu se zájmy jejích členských států, v nerozborném přátelství a spojenectví se SSSR. Zdůrazňuje, že obrana socialistické vlasti je záležitostí a čestnou vlasteneckou povinností každého občana a každé instituce. XIV. sjezd KSČ všestranně zdůvodňuje vedoucí úlohu strany a prohloubení jejího všestranného vli-

vu na všechny oblasti společnosti, tedy i na armádu. V oblasti vojenské ekonomiky XIV. sjezd KSČ plně vychází z prohlubování ekonomické integrace socialistických zemí.

Všechny otázky zabezpečení obrany socialistické vlasti a výstavby jejích ozbrojených sil XIV. sjezd řešil na leninských principech v souladu s objektivními zákony a potřebami rozvoje naší socialistické společnosti při důsledném respektování internacionálních potřeb rozvoje a obrany celé naší koalice států Varšavské smlouvy.

Požadavky vojenské politiky Komunistické strany Československa a závěry XIV. sjezdu KSČ plně respektují zpracované základní výcvikové dokumenty Československé lidové armády na výcvikový rok 1974—1975.